



NA OSNOVU ČLANA 69. STATUTA UNIVERZITETA CRNE GORE, DEKAN ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI, DONOSI

**PROTOKOL O ZAVRŠNOM RADU STUDENATA POSTDIPLOMSKIH
SPECIJALISTIČKIH STUDIJA
ARHITEKTONSKOG FAKULTETA U PODGORICI_ UNIVERZITETA CRNE GORE**

ČLAN_1 UVODNE ODREDBE

Ovim *Protokolom* regulišu se pitanja koja se odnose na **PRIJAVU, IZRADU i ODBRANU ZAVRŠNOG RADA** na Specijalističkim studijama Arhitektonskog fakulteta u Podgorici / u daljem tekstu: Završni rad, AF/, a koja nijesu u potpunosti regulisana Statutom i Pravilima studiranja na Osnovnim i Postdiplomskim studijama Univerziteta Crne Gore.

ČLAN_2 OSNOVNE INFORMACIJE O ZAVRŠNOM RADU

Završni rad podrazumijeva Završni ispit na Specijalističkim studijama AF i predstavlja provjeru primjene ukupno stečenih znanja u toku studija kroz zadatu temu u okviru nastavnih predmeta *Sintezni projekat VI* odnosno *Sintezni urbanistički projekat II*.

Završni rad predstavlja samostalnu obradu jednog kompleksnog zadatka od strane studenta iz jedne od stručnih oblasti koje se izučavaju u okviru pojedinih nastavnih predmeta utvrđenih nastavnim planom i programom Fakulteta.

Završni rad je po pravilu idejno arhitektonsko ili urbanističko rješenje. Izuzetno je moguće odobriti izradu teorijsko-istraživačkog i eksperimentalnog rada uz saglasnost Komisije za Završni specijalistički rad.

Završni rad se sastoji iz dva dijela:

1. PROJEKAT/ uključuje teorijski i grafički dio/
2. JAVNA USMENA ODBRANA RADA / pred Komisijom za odbranu Završnog rada/.

ČLAN_3 PRIJAVA ZAVRŠNOG RADA

Student stiče pravo da prijavi temu Završnog rada prilikom upisa VIII semestra.

Student je dužan da prilikom upisa VIII semestra predloži mentora Studentskoj službi na prijavnom obrascu *Prijava teme Završnog specijalističkog rada* .

Student je dužan da predloži jednu ili više tema za Završni rad sa obrazloženjem mentoru, nakon čega mentor usvaja konačni naslov najkasnije u drugoj nedjelji VIII semestra.

Student dostavlja konačno popunjen formular *Prijava teme Završnog specijalističkog rada* u tri primjera Studentskoj službi koja potvrđuje da je uslov za prijavu teme Završnog rada ispunjen.

Spisak kandidata, tema i mentora za Završni rad, sačinjen u skladu sa odredbom iz prethodnog stava, podnosi se Komisiji za Završni rad.

Komisija za sprovođenje *Protokola o Završnom radu* / u daljem tekstu Komisiji/, definiše konačni spisak kandidata, predloženih tema i dodijeljenih mentora, te Komisiju za pregled, ocjenu i odbranu Završnog rada i objavljuje najkasnije u trećoj nedjelji VIII semestra.

U naročito opravdanim slučajevima, na zahtjev studenta i uz saglasnost Komisiji može se odobriti tema Završnog rada i izvan spiska usvojenih tema iz stava 6. člana 3. ovog Protokola. Zahtjev mora biti obrazložen i treba da sadrži naziv i obrazloženje teme Završnog rada.

Ako Komisija usvoji zahtjev iz prethodnog stava, istovremeno određuje i mentora kao i sastav Komisije za pregled ocjenu i odbranu Završnog rada.

Komisija za pregled, ocjenu i odbranu Završnog rada, sačinjena je od predsjednika, mentora i još najmanje jednog člana iz reda nastavnika, u zavisnosti od strukture rada.

Jedan primjerak protokolisane prijave Završnog rada odlaže se u dosije studenta u Studentskoj službi, a po jedan se dostavlja kandidatu i mentoru/ za kandidata i mentora može i u elektronskom obliku/

ČLAN_4

MENTORSTVO NA ZAVRŠNOM RADU

Mentor završnog rada može biti predmetni nastavnik u akademskom zvanju / redovni profesor, vanredni profesor ili docent/ iz oblasti iz koje se obrađuje Završni rad.

Mentor je dužan da kontinuirano prati rad kandidata poštujući princip samostalnog rada. U procesu izrade Završnog rada pored mentora može učestvovati i saradnik u nastavi angažovan na predmetu iz kojeg se obrađuje Završni rad.

U slučaju da tema Završnog rada obuhvata dva različita strukovna područja ili poseban stručni problem, za potrebe istraživanja kandidatu je moguće dodijeliti i komentora.

Komentor može biti lice izabrano u akademsko zvanje/ redovni profesor, vanredni profesor ili docent/.

Student ima pravo da se konsultuje i sa drugim nastavnicima ili stručnjacima iz prakse, ukoliko se za to ukaže potreba zbog kompleksnosti zadatka.

Mentor može biti angažovan najviše na sedam Završnih radova u jednoj studijskoj godini.

ČLAN_5

IZRADA ZAVRŠNOG RADA

KORICE ZAVRŠNOG RADA

Korice Završnog rada sadrže sljedeći tekst:
Na vrhu: UNIVERZITET CRNE GORE
ARHITEKTONSKI FAKULTET U PODGORICI

U sredini: Ime i prezime kandidata
Dva reda niže u sredini: NASLOV RADA (velikim, boldovanim slovima)
Red niže: ZAVRŠNI SPECIJALISTIČKI RAD
Pri dnu: mjesto, godina
Na prvoj unutrašnjoj stranici ispisuje se tekst kao na koricama.

Iza prve stranice treba da stoji posebna stranica sa podacima i informacijama o kandidatu, Završnom radu, mentoru, Komisiji i odbrani Završnog rada.

PODACI I INFORMACIJE O KANDIDATU

Ime i prezime:
Datum i mjesto rođenja:
Naziv završenog Osnovnog studijskog programa i godina završetka studija:

INFORMACIJE O ZAVRŠNOM RADU

Naziv postdiplomskog studija:
Naslov rada:
Fakultet na kojem je rad odbranjen:

UDK, OCJENA I ODBRANA ZAVRŠNOG RADA

Datum prijave Završnog rada:
Datum prihvatanja teme Završnog rada:
Ime i prezime mentora:
Komisija za pregled, ocjenu i odbranu Završnog rada:

.....
Datum odbrane:
Ocjena rada:
Datum promocije:

Poslije stranice sa podacima i Informacijama o kandidatu, Završnom radu, mentoru, Komisiji i odbrani Završnog rada slijedi Sadržaj rada.

SADRŽAJ

NASLOV RADA I APSTRAKT NA MATERNJEM JEZIKU
NASLOV RADA I APSTRAKT NA ENGLESKOM JEZIKU
Originalni konačni SADRŽAJ rada

SADRŽAJ RADA

Završni rad se sastoji iz teorijskog i grafičkog dijela. U nastavku je dat orijentacioni/opšti sadržaj rada.

Teorijski dio

- UVOD
- PROJEKTNI ZADATAK/ PROGRAM
- ANALIZU POSTOJEĆEG STANJA/LOKACIJE, KONTEKSTA,....
- TEHNIČKI OPIS
- OBRAZLOŽENJE KONCEPTA/IDEJE

Grafički dio

- ANALIZA ZATEČENE SITUACIJE
 - KONCEPTUALNI PLAN/ RAZVOJ IDEJE
 - ŠIRA/UŽA SITUACIJA
 - OSNOVE
 - PRESJECI / IZGLEDI
-

- DETALJI
- PROSTORNI PRIKAZ /3D MODEL, MAKETA/

Konačni prilozi Završnog rada definišu se u skladu sa specifičnostima konkretnog programskog zadatka.

ČLAN_6

OCJENA ZAVRŠNOG RADA

Student predaje konačnu verziju Završnog rada mentoru na pregled u pdf formatu. Mentor je dužan da pregleda rad i vrati ga sa komentarom u roku od jedne sedmice od dana predaje rada. Student je dužan da postupi prema uputstvima i primjedbama mentora. Student može najviše dva puta mentoru predavati rad u konačnoj verziji na pregled.

Ukoliko mentor ustanovi da Završni rad ne ispunjava uslove za pozitivnu ocjenu, kandidat je u obavezi da, otkloni nedostatke i prijavi Završni rad u sljedećem roku.

Nakon prihvatanja rada od strane mentora, mentor prosleđuje rad u pdf formatu i pismeni Izveštaj o sadržaju rada /po pravlu, ne duži od jedne A4 stranice teksta/ ostalim članovima Komisije za pregled, ocjenu i odbranu Završnog rada.

Student u roku od sedam dana podnosi *Prijavu za odbranu Završnog specijalističkog rada* u Studentskoj službi i predaje jedan primjerak A4 formata ukoričen u tvrde platnene korice, po pravilu, plave boje i tri primjerka u pdf formatu za biblioteku.

Komisija za pregled, ocjenu i odbranu Završnog rada ima rok do zakazane Odrbane da pregleda sve elemente Završnog rada, i interno definiše preliminarnu ocjenu./ moguće je organizovati sastanak za pregled i u istom danu kada je zakazana odbrana, ali Završni rad mora biti ocijenjen prije odbrane/.

Ako Komisija prilikom pregleda rada ustanovi da rad ima takve nedostatke koji se ne mogu otkloniti, ili u slučaju da je kandidat već tri puta prijavljivao Završni rad na istu temu, donijeće Odluku da se Završni rad ne prihvati i da student mora uzeti novu temu. O svojoj Odluci Komisija za pregled, ocjenu i odbranu Završnog rada će obavijestiti Komisiju za Završni specijalistički rad, najkasnije tri dana po donošenju Odluke.

Protiv Odluke Komisije u slučajevima iz prethodnog stava, student može podnijeti žalbu u skladu sa Pravilnikom o Osnovnim i Postdiplomskim studijama koji regulišu ovo pitanje.

ČLAN_7

ODBRANA ZAVRŠNOG RADA

Nakon prihvaćene *Prijave za odbranu Završnog rada*, nadležni referent u studentskoj službi protokoliše prijavu i prosleđuje dokumentaciju o ispunjenosti uslova za zakazivanje odbrane Završnog rada Komisiji za Završni specijalistički rad.

Studentska služba je obavezna evidentirati datum prijave Završnog rada i provjeriti da li su ispunjeni uslovi za zakazivanje odbrane Završnog rada.

Student stiče pravo da brani Završni rad nakon što ispuni sve uslove predviđene Nastavnim planom i programom studija i preda Završni rad.

Komisija za Završni specijalistički rad predlaže datum i vrijeme usmene odbrane, sa rokom od najviše 10 dana od datuma prijave odbrane Završnog rada.

Odbrana je javna i oglašava se na oglasnoj tabli Fakulteta najmanje tri dana ranije. Pri javnom oglašavanju navodi se ime kandidata, tema završnog rada, mentor, sastav Komisije za pregled, ocjenu i odbranu, te vrijeme i mjesto odbrane Završnog rada.

Završni rad se može braniti u redovnim ispitnim rokovima.

Postupak odbrane Završnog rada odvija se prema sljedećem redoslijedu:

1. Predsjednik Komisije obavještava prisutne da je Komisija prihvatila Završni specijalistički rad i konstatuje ispunjenost uslova za odbranu.
2. Mentor čita kratku biografiju kandidata i pismeni Izvještaj o Završnom radu.
3. Kandidat izlaže Završni rad.
4. Članovi Komisije postavljaju Kandidatu do tri pitanja. Mentor poslednji postavlja pitanja.

Nakon završene Odbrane Komisija ocjenjuje usmenu odbranu rada i donosi Zaključnu ocjenu Završnog rada.

Način formiranja Zaključne ocjene: zbir srednje ocjene elemenata Završnog rada /80% od ocjene/ i usmene odbrane rada /20% od ocjene/.

Završni specijalistički rad može biti ocijenjen sa: dovoljan /E/, zadovoljava /D/, dobar /C/, vrlo dobar /B/ odličan /A/.

Ocjena odličan /A/ se donosi jednoglasnom odlukom svih članova Komisije, a ostale većinom glasova članova Komisije.

Komisija nakon odbrane Završnog rada, sprovodi Izvještaj o pregledu, ocjeni i odbrani Završnog specijalističkog rada i dostavlja ga u Studentsku službu.

ČLAN_ **8** ZAVRŠNE I PRELAZNE ODREDBE

Izmjene i dopune ovog Protokola vrše se po istom postupku propisanom za njegovo donošenje. Ovaj Protokol stupa na snagu danom donošenja.

U Podgorici, 15.02.2016.